

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XLV.

ZATURDAG den 21sten NOVEMBER 1857.

No. 47.

OPROEPING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 3 November 1857.

ALZOO de persoon van *Maria Ignacia Evertsz*, door de wandeling bekend onder den naam van *Euphrosina van Arckel*, alhier woonachtig, zich by rekwest aan het Bestuur dezer kolonie heeft gewend, met verzoek dat op haren naam een wettig bewys van eigendom worde uitgereikt voor een stuk gronds, gelegen in het eerste district der Midden divisie, eertyds door haren oudoom wylen *Jonies Guion* in wettig eigendom bezeten en by donatie causa mortis geschonken aan der rekwestrante's moeder wylen *Leonora Francisca van Arckel*, onder bepaling dat gemeld stuk gronds aan de suppliantie in eigendom zoude overgaan, zoo worden op last van den Heer Gouverneur al de genen, die vermeenen mogten eenig regt of aanspraak op dat stuk grond te bezitten, opgeroepen om daarvan binnen zes weken gerekend van af den 7 dezer ter Koloniale Secretary op en aangifte te komen doen; zulende na allen tyd het verzochte bewys van eigendom te behoeve der genoemde belanghebbende van wege het bestuur worden uitgereikt.

De Koloniale Secretaris,
J. A. QUAST.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 6 November 1857.

BY beschikking van het Bestuur dezer kolonie d. 5 dezer No. 568 is de heer *A. M. Chumacciro*, Rabbyn by de Nederlandsche Portugeesch Israelitische gemeente op dit eiland benoemd tot voogd over de door wylen *Josef van Aron Oth Brandon* en *Lea Brandon Bravo* nagelaten minderjarige kinderen *Aron* en *Benvenida*; en zulks met al zoodanige magt en bevoegdheid, als aan voogden regtens is competentende.

De Koloniale Secretaris,
J. A. QUAST.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 13 November 1857.

NAMENS het Bestuur dezer kolonie wordt hierby bekend gemaakt, dat een Commissie uit den Koloniaten Raad op Woensdag, den 25 dezer, des namiddags te 1 ure, ten Gouvernementshuize, binnen het fort Amsterdam zal zitting nemen tot het aanhooren der bezwaren tegen de rekeningen van het 1 percent patentregt over het derde kwartaal 1857, ten einde daarover te beslissen.

Den belanghebbenden wordt intusschen de gelegenheid verschaft om van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure, ter Administratie van financiën inzage te nemen van hunnen aanslag in bovengemelde belasting.

De Koloniale Secretaris,
J. A. QUAST.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.

TWEEDE AFKONDIGING.

1857.

No. 76. Nov. 9. van de slavin *Lavinia*, oud 24 jaren, dochter van *Elizabeth*, toebehoorende aan *Eliab Penso*.

De Koloniale Secretaris,
J. A. QUAST.

INVLOED VAN LANDBOUW-VERBETERINGEN, OP DEN TOESTAND DER ARBEIDERS.

(Uit de Economist.)

By gelegenheid van het congres voor het Armwezen, in den zomer van 1856 te Brussel vergaderd, heeft de heer *Chadwick* een redevoering gehouden over de toekomst, die den landbouw en de arbeiders, die p. dit bedrijf hun bestaan vinden, te wachten staat, wanneer de nieuw verbeterde wyzen van den landbouw te dryven, zich meer algemeen zullen hebben verspreid. De spreker is, als lid eener commissie van onderzoek naar de uitwerking der armenwet in Groot-Brittannië, in de gelegenheid geweest om zich van naby met dat onderwerp bekend te maken. Hy heeft daarvan uitmuntend party getrokken, en in deze redevoering een schat van toenmaals opgedane waarnemingen en zeer behartigenswaardige opmerkingen openbaar gemaakt.

De door den heer *Chadwick* gebruikte meten en munten zyn door ons tot de Nederlandsche herdield geworden, en wy hebben ons veroorloofd om in den text eenige weinig toepassingen op Nederland te voegen, van hetgeen de bekwaame *Engelachman* in zyn vaderland en elders heeft opgemerkt.

Er behoef hier niet herhaald te worden welk groot belang ieder volk heeft by de verbeteringen, die de uitoefening van den landbouw ondergaat, maar deze zyn ook daarom wettig, omdat het al om eenige oogen mag aangenomen worden, dat zy alleen ten uitvoer gebragt kunnen worden door verstandige en zelve verbeterde werklieden. By den landbouw is het eveneens als by het fabriekwezen, overal waar werktuigen, of, in het algemeen, arbeid besparende verbeteringen ingevoerd zyn, daar wordt meer arbeid gevraagd, en tevens verstandige en beter betaalde arbeid. Tegenwoordig is een der hevigste bezwaren tegen het invoeren van landbouw verbeteringen, gelegen in de onhandelbaarheid, ten gevolge van onkunde, van de gewone arbeiders. Het is de vraag, — eene vraag, die maar al te veel over het hoofd gezien wordt, wanneer er sprake is van de gelijke volkvoeding, — of er niet veel meer goede, op den landbouw toepasselyke, uitvindingen ongebruikt zyn gebleven dan men er werkelij heeft toegepast, alleen uit gebrek aan geschikte arbeiders om die ten uitvoer te brengen.

Heer dikwyls gebeurt het dat een landbouwer, by het zien van een nieuw werktuig zulks by den maker bestelt, onder beding dat deze hem tevens den man bezorge, die het "te gang" kan helpen; omdat de landbouwer in den geheelen omtrek syner woning geen mensch kent, die in staat is om met zulk een nieuwe machine te werken. Maar welke daghuur betaalt deze dan ook? Drie of vyf gulden 's weeks, terwijl de knecht van den werktuigmaker acht of tien gulden verdient. Wenscht nu die landbouwer het voordeel van het werktuig te trekken, dan moet hy zich ook de kosten getroosten daartoe vereischt, en ziedaar de betere belooning voor den meer bedreven arbeider als van zelf ingevoerd.

Een vierde eeuw geleden waren in Engeland oproeren ten plattelande geheel niet zeldzaam, waarbij men allerserst begon met het stuklaan der arbeid besparende werktuigen, en zelfs leden van het parlement verdedigden die daden openlyk. Men bewoert dat de Chinezen, als syn berekenende staathuishoudkunde, het gebruik van paarden verbieden, opdat er werk voor de menschen moege overblyven, maar al wat zy daardoor gedaan krygen is, dat menschen paardenwerk verrigten, en dus voer altyd tot den toestand van trekvee worden gedomd. In sommige landbouwende streken van Engeland begint echter een andere geest te heerschen; arbeiders weigeren daar om den vlegel te dragen; want dit is, beweren zy, de taak van

het veldwerk, en zy willen sich niet tot werktuigen verlagen. Verstandige landbouwers beginnen te begrypen dat zy hun werktuig belang moeten doen stellen in het gebruik van deze veldslagen van werktuigen, en dat dit belang alleen niet beter opgevoerd kan worden dan door degenen, die er mede omgaan, beter moeten. By een goed bestuur en goed wetgeeft moet verbeterde landbouw by taakwerk gedreven worden; en dit werk kan men op den duur alleen naar behooren doen verrigten door het goed te betalen, en daar door het eigenbelang der arbeiders in het spel te brengen. Deze prys van den arbeid is, in zekere zin, geheel onafhankelyk van diegenen, welke door vraag naar en aanbod van werk bedongen wordt.

De zaak is hoogst gewichtig voor de toekomst van den arbeidersstand en wel waard om eenige der staathuishoudkundige gevolgen, die daaruit voortvloeijen, opzettelyk te beschouwen. Deskundigen in landbouwzaken pryzen dikwyls aan om deze of gene wyze van werken te volgen, naarmate de arbeid, het dagloon, namelyk, daár of daár, goedkoop is. Maar de ondervinding, zoolwel in het fabriekwezen, als in den landbouw, leert uitdrukkelyk dat weinig kostend werk zelden goedkoop werk is. Om dit duidelyk te maken, ziede eens een uitstekend fabriekkant, die tevens met den besten uitlag landbouw ondernemingen bestuift: "Ik kan myne werktuigen niet dryven door paarden, want een paard kost 9 pond haver daags." Zooda's met die paarden gesteld is, zoo moet 't ondergewone omstandigheden gaan met den arbeider; al meer en meer wordt het noodzakelyk dat hy brood en vleesch nuttige in plaats van aardappelen alleén, dat hy naar behooren gevoed worde en voldoening vinde in de behoeftes eener goede woning, en van eenige gerieflykheden, en dat hy aan die behoeften moet kunnen voldoen, door belang te stellen in het wel verrigten van den hem opgedragen arbeid; want hoe veel paarden of er ook te koop zyn, het werk zal niet naar behooren verrigt worden, dan door het paard dat zyn 9 pond haver daags verkrygt. In die streken van Engeland, waar de landbouw op den hoogsten trap van ontwikkeling staat, en waar het dagloon f 8. 40 tot f 9. 60 's weeks bedraagt, kan men dezelfde hoeveelheid werke voor dezelfde prys verrigt krygen, als in streken, waar de landbouw lager staat en de daghuur slechts f 4. 80 tot f 5. 40 bedraagt. In Lancashire is een soort van arbeiders, welke men geplieden, *navvies* noemt, (omdat zy oorspronkelyk meest gebreed werden voor het graven van *scheepvaartkanalen*) en die in den laatsten tyd meer bekend zyn geworden door de *diogenen*, welke zy gedurende de belegering van *Sabatopol*, by het aanleggen van den spoorweg naar *Belklyva*, verrigt hebben; een volk dat, veel overeenkomst moet hebben met de *Nederlandsche Polderjongens*. Die *navvies* arbeiden by ploegen van vyf man elk, maar willen geen man in eenen ploeg opnemen of hy moet in staat zyn om minstens twintig karren aarde, ruim 15 toefl. ellen, daags te kunnen laden, dat is dus de helft meer dan men in Nederland voor de gewone taak van eenen arbeider rekent; en echter zyn er van die *navvies*, welke byna de dubbele hoeveelheid aarde verwerken. Maar de ondervinding heeft aangetoond dat deze arbeiders, f 1. 80, f 2. 10 en zelfs f 2. 40 daags verdienen, in veel korter tyd en vry wat goedkooper, een eind wege gereed maakten, dan Iersche arbeiders, die slechts f 0. 60 daags kosten. Gewone landbouw arbeiders, toevallig onder zulke ploegen geraakt en onderwerpen geweest aan hunne tucht, maar hovenal ook als deze gevoed, verbaasden by hunne terugkomst hunne vorige meesters, doordien zy hunne dagtaak volbrachten vóór het onthyt, daarna de schop op den schoeter wierpen, en voor

het overige van den dag naar huis gingen.— Een grondeigenaar in Engeland bragt op zyn landgoed eenen opzigtcr, welke aan zulk werkvolk en aan aanbesteed werk gewoon was, en vroeg hem of hy hier niet dacht goedkoop te doen arbeiden, omdat de dagloonen niet meer dan f 4,80 's weeks bedroegen.— "Dit dagloon maakt *duur* arbeiders," was het antwoord, "maar by f 3,60 's weeks, soude zulke *nog duurder* zyn; even als het hier met de straatmakers gaat, die f 7,20 's weeks verdienen, doch slechts 300 tot 400 steenen daags leggen, terwyl goede straatmakers in de steden *tweemaal* zooveel verdienen, maar ook 1000 steenen leggen." Aan de gewone arbeiders op dit landgoed werd droogleggingswerk aanbesteed, waarbij zy de helft meer verdienen, maar zich tevens onmiddellyk van *beter* voeding voorzagen, en in *ligchamelijke* kracht aanwonen.

Behalve werk, dat veel kracht vereischt, is er by den landbouw ook werk, dat met handigheid en verstand moet volbragt worden; en verstand brengt vry wat meer op dan gewone landbouwers zich wel voorstellen. In tegenwoordigheid van den Heer Chadwick, zag de bekende Engelsche landbouwer Huxtable eenen jongen met eenen nieuwen, op veren rustenden kar, hortende en stootende, dwars over de ruggen en greppels van het bouwland ryden, en berispte zynen opzigtcr hevig, dat hy dit kostbare voertuig aan sulke onbedreven handen had toevertrouwd, daarby aanmerkende dat een geschikte bouwknucht, die voorzigtig het voertuig laadt en het paard met omzigtigheid leidt, dubbel daghuur waard is, zoowel door het sparen van voertuig en paard, als door het vervoeren van meerder en zwaarder vrachten; en dat, over het algemeen, door een handig arbeider beter en meer werk voor twee gulden, dan door een onhandig voor drie gulden wordt verrigt. En dat Huxtable gerechtigd is, om hierover een oordeel te vellen heeft hy op zyn landgoed getoond, waarvan de gewone opbrengst, in die streken f 22 van den bunder, door het aanwenden der stoomkracht, het invoeren van verbeterde werktuigen en van beter landbouwstelsel, en het beter verrigten van het werk in 't algemeen, tot f 44 is opgevoerd; terwyl deze hoogere opbrengsten verkregen zyn door het aanwenden van een kapitaal, hetgeen zich met 10 pct. verrent. Welke is nu de reden dat deze geheele streek niet op dezelfde wyze als het landgoed van dien bekwaamen man, bebouwd wordt? Alleen onkunde en *gehechtheid* aan den ouden slen tergang. Het geheele graafschap Dorset, aldus behandeld, zoude in plaats van zyne tegenwoordige 16,000 arbeiders, tegen f 4,80 tot f 5,40 's weeks, er tusschen de dertig en veertig duizend behoeven, die f 6, f 7,20 en f 8,40 's weeks, en zelfs sommige f 9,60 moeten verdienen. Dit graafschap is in meerdere of mindere mate, een voorbeeld van hetgeen te verwachten zoude zyn van de invoering van den verbeterden landbouw over het geheele ryk van Groot Brittanje; die algemeene invoering zoude de loonen der daghuurders doen ryzen, den kapitalist *hooger rente* doen trekken en tevens voor het algemeen de voedingsmiddelen *goedkoper* maken.

(Wordt vervolgd.)

GEMENGDE BERIGTEN.

— Volgens het tractaat van 30 Mei 1814 mag Frankryk, noch te Chandernagor, te Pondichery, Karikal of Mahé fortificatiën opwerpen, noch in die plaatsen meer troepen hebben dan noodig zyn, om er de policie te handhaven. Tot dusver is die bepaling steeds streng gehandhaafd, hetgeen onder de bescherming der Engelschen ook zonder moeite geschieden kon. Dit verdrag heeft thans door eene vriendschappelyke overeenkomst met Engeland eene wyziging ondergaan, ten gevolge waarvan de Franschen thans daarheen troepen kunnen zenden en er forten bouwen.

— De Heer Goldschmidt te Parys heeft den 19 Sept. de 57ste planeet ontdekt, waardoor het getal der planeten tusschen Mars en Jupiter nu reeds tot 49 is gestegen.

— De Kroonprins van Zweden en Noorwegen heeft den 25 Sept. den eed als regent van het ryk afgelegd. De tydelijke regering trad onmiddelyk af. De Prins heeft denzelfden dag in den raad van state voorgezeten. Men zegt dat de Prins voor het Scandinavisme zeer gunstig is gestemd.

— Uit Warschau schryft men, dat de Keizer Alexander by zyne jongste aanwezigheid aldaar het voor Polen zoo gewichtige besluit over de opheffing der heeren diensten werkelijk ondertekend heeft. De opheffing is voor beide deelen verpligtend en moet voor het jaar 1862 voltrokken worden, wanneer de staat er zich niet in mengt. Tegelykertyd wordt het volks schoolwezen verbeterd; het schoolbezoek wordt voor alle kinderen onder de 14 jaren verpligtend. De verbeter-

ring van de medische studien in Polen zal met kracht bevorderd worden; hieraan bestaat eene groote behoefte, want in geheel Polen bevinden zich niet meer dan 400 practiserende geneesheeren.

— Het kanton Thurgau heeft zyn roem, als vruchtdragend land, op de landbouwten toonstelling te Bern, luisterryk gehandhaafd, daar het 316 soorten van appelen, 162 van peeren en 250 van aardappelen heeft ten toon gesteld. In het geheel moet dit kanton meer dan 1000 vruchtsoorten bouwen. Ook de Keizer der Franschen dingt, door zendingen uit zyne bezitting Arenenberg, naar den prys mede.

— De Times bevat het volgende:

Dezer dagen is van regeringswege de statistiek der strafregtspleging over het afgelopen jaar openbaar gemaakt. In den laatsten tyd zyn hier te lande verscheidene misdaden van byzonder zwaren aard als mede bedriegerijen op ongemeen groote schaal ontdekt, zoodat het scheen alsof Engeland in zedelykheid achteruit ging; dat dit niet het geval is, blykt naar het oordeel van den Times onwederस्परेkelyk uit de boven bedoelde statistiek. Het aantal te regt gestelde personen heeft in 1856 vyf en twintig pct. minder bedragen dan in 1855, welk jaar, vergeleken met 1854, reeds eene vermindering van elf pct. had opgeleverd; waarbij echter in het oog gehouden moet worden, dat het aantal summier zaken, die zonder formele terechtstelling afgedaan worden, door de laatstelyk gemaakte wetsbepalingen toegenomen is.— In het aantal vergrypen tegen den eigendom, zonder geweld gepleegd, wordt door de statistiek van 1856 eene afneming aangewezen, die niet minder dan drie en dertig pct. bedraagt. Onder elk honderd misdadigers waren in 1856 slechts vyf of zes, die goed konden lezen; het aantal dergenen, die gebrekkig met de letters bekend waren, bedroeg tusschen vyftig en zestig, en dat dergenen, welke alle kennis misten, tusschen dertig en veertig. Het aantal misdadigers, die meer dan gewone kundigheden bezaten, bedroeg slechts drie tiende pct. van het totaal; hetgeen, zegt de Times, niet strekt tot bevestiging der bewering dat onderwys en beschaving de overhelling tot misdryf niet weren maar gevaarlijker maken.

— Welke vorderingen de wetenschap met elken dag maakt en hoeveel nuttige door haar wordt tot stand gebragt, blykt wederom uit de uitvinding van eene merkwaardige lamp, de *wonderbare onderzeesche lamp* genaamd, waarmede onlangs aan boord van de Eylau, tydens de Fransche Middellandsche zeevlucht onder bevel van den admiraal Trehouart voor Toulon ten anker lag, eene proef werd genomen in tegenwoordigheid van eene commissie, belast om daarover rapport uit te brengen. De lamp werd 3 voet onder water gelaten en het licht dat dezelve toen afwierp, stelde den onderzoekers in staat, om den gekoperden bodem van het schip en deszelfs verschillende deelen te examineren. Vervolgens liet men de lamp 24 voet onder water, en zelfs op die groote diepte bleef zy gedurende den geheelen tyd der proefneming, die 2½ uur duurde, branden. Met behulp aan dusdanige lamp kunnen onderscheidene kleine herstellingen aan de bodems der schepen gedaan worden, ook is zy hoogst nuttig, byaldien de schroef van eene stoomboot met een touw verward mogt raken, of door andere oorzaken verhinderd wordt te werken.

— Onlangs heeft te Parys eene zeer belangryke proefneming plaats gevonden. Men herinnert zich dat, eenige jaren geleden, een vreemdeling, Philips genaamd, beweerde een middel te hebben uitgevonden ter voorkoming van brand. Eene proefneming had plaats op het Champs de Mars, doch beantwoordde volstrekt niet aan de verwachting.— De Heer Carteron, Fransch scheikundige, heeft onlangs een chemisch preparaat, een zout uitgevonden, dat allezins aan het oogmerk voldoet. Voortaan zal men voor geen brand meer behoeven te vreezen en even gerust in eene houten als in eene yzeren woning kunnen slapen. Dit zout, vermengd met het styfsel, waarvan de bleeksters zich bedienen, maakt het daarin doorgehaalde wasgoed onbrandbaar. Het zout van den Heer Carteron kan gemengd worden met olie en waterverw, en eene laag is voldoende om eene plank onbrandbaar te maken. Het vermengt zich ook met de lym van het papier, dat daardoor evenzeer voor verbranding wordt behoed. Eindelyk dient het nog tot bewaring van het hout, door middel van inspuiting. Ook voor schouwburgen, alwaar zoo vele brandbare voorwerpen voorhanden zyn, is deze nieuwe ontdekking van groot belang. By de proefneming, welke te Sablonville, in de gemeente Neuilly, plaats vond, waren verscheidene aanzienlyke personen tegenwoordig. In het midden van een

uitgestrekt terrein had men een kleinen schouwburg opgerigt met alles wat daartoe behoort. In gewone omstandigheden zou dit als pik gebrand hebben. Ongeveer de helft van het tooneel werd besproeid met zeven of acht kannen terpentyn; vervolgens werd er de brand in gestoken. De vlammen, door den wind aangewakkerd, verspreidden weldra een hevigen gloed, zoodat de hitte op tien schreden afstands ondragelyk was. Eindelyk was de terpentyn verbrand, maar het tooneel was staande gebleven. Die gedeelten van de coulissen, enz., welke met terpentyn waren bevochtigd, waren verkoold geworden, doch het vuur had zich niet medegedeeld aan die deelen, welke niet met dit vocht waren bestreken; al de balken, enz., waren ongedeerd gebleven. Verscheidene andere proeven werden genomen en met niet minder gunstigen uitslag bekroond. Eerst, daags zullen nieuwe proefnemingen op grotere schaal plaats hebben.

— De Economist van 10 Oct. ontleent uit het Mining Journal het volgende:

Wy hebben voor ons liggen het model van een schip, dat volgens de nieuwe methode van John Clare is gebouwd. De kiel is byna geheel plat en het schip is in verhouding der wydte, byzonder lang. Naar het ons voorkomt, schynt het de bedoeling van den Heer Clare te zyn, om eene buitengewone sterkte by weinig zwaarte te verkrygen. De bevoering is mede verschillend van de wyze, waarop men tot nu toe te werk ging. Van iedere ruimte is party getrokken, zoodat het schip veel zal kunnen laden. Wanneer deze bouwde aangenomen wordt, dan bestaat er geen twyfel of zy zal de tegenwoordige manier geheel verdringen.

— Op bevel der Koningin van Engeland is het grootste meesterstuk der nieuwe weefkunst, dat welligt ooit vervaardigd werd, aan den Keizer en de Keizerin der Franschen ter bezigtiging voorgelegd. Het is een tafellaken in de Schotache stad Dumferlin voor de Londensche firma Hodge & Lowmann vervaardigd. Rondom ziet men sprekend gelykende afbeeldingen der voornamste helden uit den veldtocht in de Krim; aan het eene einde de portretten van Koningin Victoria, Prins Albert en den Hertog van Cambridge, aan het andere die van Keizer Napoleon, Keizerin Eugénie en Prins Napoleon, welke alle op den beschouwer den indruk van schilderwerk in oliaverf maken. In het middenvak bevinden zich de wapens van Engeland, Frankryk, Turkye en Sardinië, benevens verschillende trofeën, en in iederen hoek de Engelsche roos, de Fransche lelie, de halve maan en het kruis vereenigd. De schering van het weefsel is van linnen, de inslag van zyde. Alleen die stukken, welke voor den verkoop bestemd zyn, worden uitsluitend van linnengaren vervaardigd.

— In de kunstwereld is thans, volgens de *Moniteur des Connaissances Utiles*, veel sprake van eene belangryke uitvinding, die men aan eene dame, Mw. Rouvier Paillard, verschuldigd is. Het geldt namelijk de uitvinding van het middel om ivoor tot een vloeibaren toestand te brengen en het dan te bezigen tot het maken van afdrukken van bas-reliefs en van heeldhouwwerk, op de meest uitgebreide schaal. De bewerking is zeer eenvoudig. Men laat het vloeibaar ivoor in de houten loopen, zonder eenige drukking of persing uit te oefenen; de vloeistof van zelf weder gestold zynde, geeft met de meest mogelyke getrouwheid de indrukken van het model in den afdruk terug. Indien men onbekend is met deze nieuwe uitvinding, dan staat men stom van verbazing by het zien van ivoren platen, bas-reliefs voorstellende, ter lengte van een meter en uit één stuk. Het gebeeldhouwde houtwerk van het koor in de *Notre-Dame* te Parys is op die wys in ivoor afgegoten.

— In de laatste zitting der *British Association* zyn belangryke opmerkingen omtrent de sterkte van het licht der zon medegedeeld. Uit eene vergelyking van het zon, maan en kunstlicht blykt, volgens de bepalingen van Euler en Wollaston, dat de zonnestrallen eene lichtkracht hebben, die gelyk is aan die van 14000 kaarsen op den afstand van een voet of van 3500 quadrilloenen kaarsen op een afstand van 95 millioen (Eng.) mylen.— Hieruit volgt, dat de lichtmassa, welke uit de zonneshyf stroomt, door het dagelyks branden van 200 talkkogels, waarvan elk in grootte aan de aarde gelyk was, zoude kunnen voortgebragt worden. Een kogel, brandbare stof, veel grooter dan de zon zelve is, zou by het onderhouden van zyn wonderbaren glans, alle tien jaren vernieuwd moeten worden, en zyn atmospheer, zoo die zuiver oxygeen (zuurstof) was, zoude binnen weinige dagen door zulk een groote brand verteerd worden.

— Onlangs had te Weenen een dansmees-

ters-congres plaats. Een meester uit Gratz, de Heer Eichler, heeft de eenheid van Oostenryk tot stand gebracht door eene quadrille, welke bestaat uit de vereeniging van verschildende nationale dansen met 5 figuren, welke de namen van de Duitschers, Polen, Hongaren, Slaven en Italianen voeren, ten slotte met een zesde figuur, die Oostenryk heet.— Het congres handelde over de middelen om deze eenheidsdans in te voeren en den uitvinder van deze gewigtige nieuwigheid hebben de Weener dansmeesters een zilveren bokaal vereerd.

— De algemeen geliefde en bekende komiek, Wenzel Scholz, welke onlangs te Weenen overleden is, werd den 8 Oct. begraven en een buitengewoon talryk publiek woonde deze plegtigheid by. Men verzekert dat deze acteur tot op zyn laatste oogenblik zyne luimige stemming behield; want zelfs na zyn langdurig lyden en stilzwygen, wendde hy tot zyn geneesheer het woord en zeide: Doctor, ik wenschte toch zoo gaarne dat ik nog eens spelen kon; want het is toch al te mal, zoo maar zonder afscheid van het publiek te nemen, weg te gaan.

— Te Roeroy is, naar van eene geloofwaardige zyde gemeld wordt, eene vrouw van 80 jaren, die met een 85-jarigen man is gehuwd, bevallen van een zoon, die echter slechts weinige uren geleefd heeft. Dit is wel een buitengewoon verschynsel in de anthropologie. Wel is waar werd in de vorige eeuw een Pool, die 157 jaren, 3 maanden en 4 dagen leefde en in zyn 88ste jaar in het huwelyk trad, daarna nog vader van zeven kinderen, maar zyne vrouw was pas in de veertig. De Engelschman Thomas Paco, die in 3 eeuwen leefde, in de 14, 15 en 16, daar hy in 1388 geboren, eerst in 1535 overleed (dus 152 jaren oud zynde), was eerst in zyn 120ste jaar in het huwelyk getreden, maar het is niet bekend of hy nog vader werd; aan het echtpaar van Roeroy komt dus de kroon toe.

De koepokinenting, als beschermend middel tegen de echte pokken, heeft niet alleen in vroegeren tyd, by de eerste invoering van de uitvinding van Jenner, talryke tegenstanders gevonden, maar staat ook thans, in weerwil van de door eene veeljarige ondervinding bevestigde gunstige gevolgen, van aanvallen bloot van de zyde van theoretische mannen van het vak. De Belgische koninklyke academie van geneeskunde heeft aan dit onderwerp voortdurend byzondere aandacht gewyd en eene speciale commissie belast met een onderzoek van alles, wat daarop betrekking heeft. Deze commissie heeft onlangs haar rapport uitgebragt in eene uitvoerige memorie en komt tot de volgende resultaten: 1. De beschermende kracht der inentingstof bevestigt zich volkomen by de overgrootste meerderheid der gevallen. 2. Slechts in zeer weinige gevallen, welke door uitwendige kenmerken niet zyn te onderscheiden, wordt de aanwezige natuurlyke aanleg tot pokziekte niet geheel weggeruimd, en strekt zich de beschermende kracht van de inentingstof slechts uit over een tydvak van minstens 7 a 10 jaren na de inenting. 3. In de gevallen, waar na de enting de echte pokken zich later vertoonen, geschiedt dit altyd met bepaald goedaardig karakter, weshalve aan den uitlag in die gevallen den naam wordt gegeven van Varioloid; 4. even goed, als in weerwil der inenting met koepokstof, kunnen de pokken ook ten tweeden male ontstaan, by personen, die reeds eenmaal de ziekte hebben doorgestaan; 5. de uit koepokken by menschen verkregen stof wordt door herhaalde overbrenging verzwakt zonder echter hare kracht geheel te verliezen.— Het is daarom raadzaam en zelfs noodzakelyk, de stof zoo dikwerf mogelyk uit werkelijke koepokken te veruuewen. 6. De van heeijen genomen entingstof verwekt een bepaalder opkomenden en langzamer en regelmatig afloopenden uitlag dan oude stof. 7. Ook de koorts, welke met de koepokken vergezeld gaat, vertoont zich by aanwending van versche stof sterker en duidelyker; 8. evenzoo is het aantal der puistjes grooter, en ontstaan er zelfs by gebezigde oorspronkelijke stof daar, waar oude stof geheel zonder gevolgen bleef; 9. derhalve moet zoo mogelyk, by herhaalde inenting, echte koepokstof gebruikt worden; 10. de herhaalde inenting is tot grooter veiligheid eene nuttige handeling, niet omdat zy op zich zelve in elk geval noodzakelyk zou zyn, maar omdat men die gevallen, waarin dit zou kunnen wezen, niet te voren kan onderscheiden. 11. De weder-inenting wordt het best bewerkt in het tydperk van 10 tot 15 jaren, ondersteld, dat de eerste enting in de vroegste kindschheid heeft plaats gehad. 12. Indien de latere enting puistjes voortbrengt, dan kan men in dit geval op blyvende bescherming rekenen, anders moet men die van tyd tot tyd herha-

len, om zich te overtuigen van de individuele immuniteit van den in te enten persoon. 13. De inenting der koepokken heeft wel verre van een schadelijken invloed op het menschelyk geslacht uit te oefenen, het niet alleen bevryd van den geesel der echte pokken, maar ook van de overige ziekten, welke zy na zich slepen. Het is derhalve eene volkomene dwaling, wanneer men aan de vaccine eene fysieke en morele ontarding van het menschelyk geslacht ten laaste legt.— *Alg. Handelsblad.*

KOLONIALE SECRETARY.
Curaçao den 20 November 1857.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 28 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 16 oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pons als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. A. QUAST.

Lyst van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Simon Klooster.	Th. Jutting en A. de Veer.
Dewede. Schotborgh.	M. A. Correa.
Kikkert.	Ma. E. Bentura.
Lucas Eeltjes.	Anna G. Bronsuetque.
A. K. A. Meijer.	Leonor M. Rafe.
M. M. A. Correa.	Martile Curiel.
Jean Matthey.	P. F. de Delima.
J. en E. J. Henriquez.	Ana Nar.
S. Essen.	Secila Acosta.
J. Eugenio Curiel.	
J. M. Pando.	

Curaçao den 20 November 1857.
De Commis, belast met de
Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

In lading naar Amsterdam.

TE vertrekken op Woensdag, den 25 dezer, de Nederlandsche Schoonerbrik
N E P T H U N,
Kapitein R. S. MOLENAAR.
Voor vracht vervoege men zich by
HELLMUND & Co.
Curaçao den 17 November 1857.

LET WEL.

TER vermyding van dwaling, neemt de ondergeteekende de vryheid het geëerd publiek opmerkzaam te maken dat de *Waar-schuwing* door C. SPROCK Cz., eigenaar van de plant. Vredeberg, geplaatst in de Cur. Courant van den 14 dezer, die myn's zoon's en alzoo niet de myne is.

Curaçao den 15 November 1857.
SPROCK JANSZN.,
Eigenr. van de pl. 't Brievengat.

Dienstbeurten by de Spaarbank.

Zaterdag den 21 November 1857.
Bestuurder de Heer A. F. de Lange.
Commissarissen de Heeren J. A. de Haseth
en P. F. de Haseth.

HEDEN beviel voorspoedig van een zoontje, de geliefde Echtgenoot van
J. B. SCHOTBORGH.
Bonaire, 5 November 1857.
Kennisgeving aan familie en bekenden.

ONDERTROUWD.

A. J. NINABER,
2e. Luit. Batt. Jagers,
EN
J. E. WILLEMSSEN.
Curaçao den 20 November, 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.

CURACAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

- INGEKLAARD.—November.
- 13 ned. golet Transit, de Haseth, Turksch Eiland.
 - 14 ven. boot The only Son, Soret, Vela de Coro.
 - am. golet A. B. Cook, Leighton, Jacksonville.
 - 16 ven. " Am. Maria, Hernandez, Coro.
 - ned. brik Nephun, Molenaar, Amsterdam.
 - 18 " bark Belupiano, de Groot, Bonaire.
 - ven. " Venus, Villanueva, Bonaire.
 - ned. golet Curaçao, van der Singel, Aruba.
 - " brik Vampire, Taylor, Pto. Cavello.
 - " golet Reneta, Blan, Maracaibo.
 - 19 " " Clara Borges, Montanus, Bonaire.
 - " " El Ex, Leyba, Maracaibo.

- 20 ven. boot The only Son, Soret, Cumarebo.
 - ned. golet Henriette, Korthals, Rio Hacha.
- UITGEKLAARD.—November.
- 14 ven. golet Laura, Montero.
 - " boot The only Son, Soret.
 - 16 " brik San Pedro, Galan.
 - " bark Curaçao, Boom.
 - " " Lombardo, Ruiz.
 - 17 " golet Am. Maria, Hernandez.
 - 19 ned. " Adelaida, van Grieken.
 - " " Meermin, Muller.
 - ven. " Clemencia, Fuentes.
 - 20 " bark Venus, Villanueva.

De Pakket vertrekt Maandag, den 23 dezer en de daarmede te verzendene Brievenzak zal des morgens van dien dag *precies* te 8 ure gesloten worden.

Verleden Donderdag morgen is de Hoog-Edel Gestrenge Heer Gouverneur der kolonie, vergezeld van ZEd. Echtgenoot en Dochters, Adjudanten en verder gevolg, van Bonaire alhier teruggekeerd.

Digt by de haven kondigde de CLARA BORGES met een salut van drie schoten, de aankomst van den Heer Gouverneur aan, en by het binnenloopen werd er door het korps muzikanten van het garnizoen muziek gemaakt boven het Waaggebouw en werden er saluutschoten gedaan van het Riffort.

Verleden Maandag, den 16, is de Heer P. VAN RESS, aan boord van den pakket schoener ESSUX, kapitein B. A. PRINCE, van Bonaire naar St Thomas vertrokken.

Aangekomen gisteren van Hellevoetsluis, de Nederlandsche kof RIGA, Kapitein VAN DE VELDEN, met een detachement troepen voor het Garnizoen alhier, sterk 50 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den Eersten Luitenant G. F. ZURION, van het 7e. regiment Infanterie.

Op Donderdag, den 19 November, ten 9 ure 's morgens, is alhier van de werven der Heeren VAN DER MEULEN & Co. met goed gevolg van stapel geloopt de 48ste Schooner genaamd "ALEXANDRE DUMAS" metende 82 tonnen.

De *Gaceta Oficial* van Bogota van den 16 Oct. jl. bevat eene overeenkomst, gesloten den 6 derzelfde maand, tusschen het gouvernement der Republiek Nieuw Grenada en den Heer *Robert A. Joy*, eigenaar agent der "Compañia Unida" voor de stoomscheepvaart op de rivier Magdalena, tot het overbrengen van de correspondentie, enz. van Santa Martha naar Honda en terug, met verplichting om op de heen en terug reizen Barranquilla, Calamar, Mompos, Banco, Puerto-nacional, Barranca-bermeja, Bocas del Carare en Nare aan te doen en de correspondentie afteleveren en te ontvangen.

Voor de pakketdienst op de Magdalena worden er door de gemelde kompanie zes stoomschepen aangewezen, als: el Cauca van 450 ton, Genl. Mosquera 450 ton, Santa Martha 400 ton, Antioquia 350 ton, Bogota 150 ton en Elena Simmonds van 300 ton.

Het vertrek van de pakket van Santa Martha naar Honda zal plaats hebben den 7 en 22 van iedere maand, zeer vroeg in den morgen; doch indien de pakketten van Europa een dag te voren niet aankomen, aldaar zal het vertrek van de pakket tot den 9 en den 24 kunnen uitgesteld worden. Wanneer de pakketten van Europa laat in den avond aankomen, zal het vertrek van de pakket eerst tot 7 ure in den morgen van den volgende dag plaats hebben. De overtocht van Santa Martha naar Honda zal in alle geval in dertien dagen kunnen gedaan worden.

De volgende zyn de punten van schikking tusschen den gezant van New Grenada en het gouvernement der Ver. Staten. New Grenada betreurt de gewelddadigheden by Panamá en belooft de bedrivers te straffen, zoodra hunne misdaad is bewezen. Eene commissie zal de eischen van Amerikaansche ingezetenen op New Grenada van ef het jaer 1818 tot op den Panamaschen moord regelen. De helft der som, die jaarlyks door de Panama spoorwegmaatschappy wordt betaald, zal besteed worden aan het voldoen der eischen. Aan het gouvernement der Ver. Staten wordt het privilegie toegekend, om een eiland in de baai van Panama te koopen, ten einde daar een depot van steenkolen te vestigen, en de Amerik. burgers en brievenpakketten zullen gevrywaard worden tegen alle kwelling en knevelary by het transit over de landengte.

Het bovenstaande is overgenomen uit de pechen van Washington, medegedeeld door Engelsche Couranten van October jl. Volgens de *Gaceta Oficial* van Bogota echter schynt de regering van Nieuw Grenada geen kennis van deze schikking te dragen.

